

stemmelse ind. Jeg vilde derfor sætte mest Pris paa, at man gav den som en almindelig Lov, og i hvert Fald subsidært lod den staa paa det af det ærede Medlem indbragte Lovforslag, hvor den stod først, og ikke flyttede den over og benyttede Leiligheden til at tage den op paa denne Lov. Dette er min Stilling til denne Sag.

G. F. Larsen: Jeg skal med Hensyn til de 3 Paragrafer, som svare til det Forslag, som oprindeligt er kommet hertil fra Landsthinget, henholde mig til, hvad der blev udtalt i Betænkningen, at de i det Væsentlige i deres Affattelse slutte sig til det tidligere Forslag, kun tror jeg, at vi have givet det en noget tydeligere Form, og jeg skal derfor indskrænke mig til at tilraade Vedtagelsen af Forslaget, som det foreligger. Med Hensyn til den Paragraf, som af Flertallet i Udvalget er indsat som § 1, maa det være mig tilladt ogsaa at gjøre nogle Bemærkninger, der i alt Væsentligt ville stemme med, hvad den høitærede Indenrigsminister fremsatte. Den gaar ud paa at indføre et ganske nyt Princip i den danske Lovgivning, nemlig at Kvinden paa aktiv Maade deltager i det offentlige Liv i Afgjørelsen af offentlige Anliggender. Det har hidtil ikke været ansat for stemmende med den almindelige Tænkemaade hverken her i Danmark eller vistnok i de fleste andre Lande, at Kvinden paa den Maade skulde deltage i det offentlige Liv. Naar man derfor nu skulde foretage en Forandring i denne Retning, saa tror jeg, den maatte betinges af, at det var virkelig konstateret, at der paa dette Punkt foreligger et Omslag i den herskende Tænkemaade, i den offentlige Mening. Hvorvidt nu dette er Tilfældet, er jeg ikke ganske paa det Reine med. Jeg for min Del tror dog ikke, at et saadant Omslag kan konstateres, selv om der skulde være nogen Tendens dertil til Stede i visse Kredse. Jeg skal, forsaavidt man har henvist til fremmede Lande og til, at Kvinden i enkelte andre Lande og navnlig i Sverige udøver en saadan Valgret, som her er Tale om, dog bemærke, at den kommunale Valgret i Sverige er grundlagt paa en ganske anden Maade, end den er her i Danmark. I Danmark er den kommunale Valgret som bekendt af rent personlig Art. Den udøves af enhver Skatteyder, der har

Bopæl i det paagældende Distrikt og udøves af ham selv personligt. Men det er ikke Tilfældet med den kommunale Valgret i Sverige. Den er ikke paa den Maade knyttet til Personen, den er langt snarere knyttet til, hvad jeg vilde kalde Statteformuen. Det er derfor i Sverige ganske uden Betydning, om Formuen tilhører en virkelig naturlig Person eller hvad vi kalde en juridisk moralsk Person, f. Ex. et Aktieselskab. Et saadant kan udøve kommunal Valgret i Sverige, den Formue, som tilhører en Umyndig, er ogsaa repræsenteret, idet Børgen stemmer for den Umyndige. Man behøver ikke engang at have Bopæl i den Kommune, hvori Afstemningen sker, idet det er tilstrækkeligt, at man har fast Eiendom der eller udøver en Næring der, som er Stattepligtig. Det er et tilstrækkeligt Grundlag til at udøve kommunal Valgret i Sverige. Der er det en ganske naturlig Konsekvens, at de Kvinder, der enten eie Eiendom eller drive Næring, ogsaa udøve deres kommunale Valgret; men saaledes ere Forholdene aldeles ikke i Danmark. Her vil det i Virkeligheden være at gaa over til et ganske nyt Princip, afvigende fra det hidtil gjældende, nemlig, at det kun er Manden, der har Del i Afgjørelsen af de kommunale Anliggender, og som udøver Stemmeretten dertil personlig. Jeg tror saaledes ikke, at den svenske Lovgivning paa dette Omraade kan paaberaabes. Jeg ser nu, at Flertallet i Udvalget, om jeg saa maa sige, har frafaldet den Tanke, at den gifte Kvinde skulde kunne udøve kommunal Valgret, men der er dog, som det fremgaar af Betænkningen, adskillige af Flertallets Medlemmer, som fremdeles ønske, at den gifte Kvinde skulde have denne Valgret. Jeg skal tillade mig at knytte nogle Ord til Spørgsmaalet om den gifte Kvindes Stilling lige overfor Valgretten. Jeg kan ikke sige Andet, end jeg har en aldeles afvigende Mening fra disse adskillige Medlemmer af Flertallet. Jeg tror, at den gifte Kvinde paa dette Omraade som paa mange andre er seldkommen tilstrækkelig repræsenteret ved sin Mand. Det er Manden, der i Eghverkslivet repræsenterer ikke alene sig selv, men sin Familie, hele sin Husstand. Han erhverver ikke for sig individuelt, men for dem Alle. Det er derfor en ganske naturlig Konsekvens, at han ogsaa i det offentlige Liv optræder paa